

До Конституційного Суду України

громадянина України
КАРЧЕВСЬКОГО
Ігоря Ростиславовича,

Конституційне звернення

про офіційне тлумачення положень частини першої статті 2, пунктів 1, 7 і 9 статті 3, статті 17, частини третьої статті 50 Кодексу адміністративного судочинства України

Керуючись п. 2 ст. 150 Конституції України (“Голос України”, № 128 від 13 липня 1996р.), п. 4 ст. 13, 42, 43 Закону України від 16.10.1996 № 422/96-ВР «Про Конституційний Суд України» прошу Конституційний Суд України дати офіційне тлумачення положень частини першої статті 2, пунктів 1, 7 і 9 статті 3, статті 17, частини третьої статті 50 Кодексу адміністративного судочинства України (“Голос України”, № 158 від 23 серпня 2005р.) щодо можливості суддів судів загальної юрисдикції бути відповідачами у справах про оскарження їх рішень, дій чи бездіяльності, вчинених у зв’язку з розглядом судових справ. А саме:

Стаття 2. Завдання адміністративного судочинства

1. Завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб (...) у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, (...) їхніх посадових і службових осіб, інших суб’єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ.

Стаття 3. Визначення понять

1. У цьому Кодексі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) справа адміністративної юрисдикції (далі - адміністративна справа) - переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією зі сторін є (...) інший суб’єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства (...);

7) суб’єкт владних повноважень - орган державної влади, (...) їхня посадова чи службова особа, інший суб’єкт при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства (...);

9) відповідач - суб’єкт владних повноважень, а у випадках, передбачених законом, й інші особи, до яких звернена вимога позивача;

Стаття 17. Юрисдикція адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ

1. Юрисдикція адміністративних судів поширюється на правовідносини, що виникають у зв’язку з здійсненням суб’єктом владних повноважень владних управлінських функцій (...).

2. Юрисдикція адміністративних судів поширюється на публічно-правові спори, зокрема:

1) спори фізичних чи юридичних осіб із суб’єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності;

3. Юрисдикція адміністративних судів не поширюється на публічно-правові справи:

1) що віднесені до юрисдикції Конституційного Суду України;

- 2) що належить вирішувати в порядку кримінального судочинства;
- 3) про накладення адміністративних стягнень;
- 4) щодо відносин, які відповідно до закону, статуту (положення) об'єднання громадян віднесені до його внутрішньої діяльності або виключної компетенції.

Стаття 50. Сторони

3. Відповідачем в адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень, якщо інше не встановлено цим Кодексом.

Предмет необхідного тлумачення:

- 1) Чи поширюється чинність норм статті 6 Конституції України на те, що судді являються суб'єктами владних повноважень, до яких може бути пред'явлений адміністративний позов у випадку, коли вони судовим рішенням, дією або бездіяльністю порушують конституційні права фізичної особи у сфері публічно-правових відносин.
- 2) Чи повинні адміністративні суди, відповідно до норм статті 8 Конституції України, безумовно приймати до розгляду позови до посадових осіб (суддів) судів загальної юрисдикції у справах про оскарження їх рішень, дій чи бездіяльності, вчинених у зв'язку з розглядом судових справ, якщо вони ґрунтувалися на висновках, що суперечать нормам Конституції України.
- 3) Чи є недопустимим звуженням обсягу права людини і громадянина на скаргу, яке гарантовано статтею 22 Конституції України, прийняття постанови Пленумом Верховного Суду України від 12 червня 2009 року №6 «Про деякі питання, що виникають у судовій практиці при прийнятті до провадження адміністративних судів та розгляді ними адміністративних позовів до судів і суддів».
- 4) Чи є порушенням адміністративного судочинства як спеціалізованого виду судової діяльності, спеціально створеного Державою для збільшення гарантій людини щодо здійснення права на судовий захист від протиправних рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, відмова окружного адміністративного суду у відкритті провадження по адміністративній справі.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні.

Офіційне тлумачення положень частини першої статті 2, пунктів 1, 7 і 9 статті 3, статті 17, частини третьої статті 50 Кодексу адміністративного судочинства України є необхідним у зв'язку з наявністю неоднозначного і неправомірного, на мій погляд, їх застосування Вищим адміністративним судом України та Верховним Судом України.

В одному випадку вищий адміністративний суд України приймає судові рішення у справах №К-10458/07 (додаток 1), №К-38299/06 (додаток 2), в яких встановлено, що за змістом статей 6, 124, 125 Конституції України та наведених правових норм суд або суддя являються суб'єктами владних повноважень, до яких може бути пред'явлений адміністративний позов у випадку, коли вони управлінським рішенням, дією або бездіяльністю порушують права фізичної чи юридичної особи у сфері публічно-правових відносин.

В іншому — Верховний Суд приймає постанову Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 року №6 «Про деякі питання, що виникають у судовій практиці при прийнятті до провадження адміністративних судів та розгляді ними адміністративних позовів до судів і суддів», в якій визначає, що суди та судді при розгляді ними цивільних, господарських,

кримінальних, адміністративних справ та справ про адміністративні правопорушення не є суб'єктами владних повноважень, які здійснюють владні управлінські функції, і не можуть бути відповідачами у справах про оскарження їх рішень, дій чи бездіяльності, вчинених у зв'язку з розглядом судових справ (додаток 3), що явно суперечить нормам статті 8, 55, 125 Конституції України.

Причому, адміністративними судами різних інстанцій почалося використання цієї постанови Пленуму Верховного Суду України як обґрунтування відхилень позовних вимог:

- ухвала окружного адміністративного суду про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі (додаток 4);
- ухвала апеляційного адміністративного суду по справі року про залишення апеляційної скарги Карчевського Ігоря Ростиславовича без задоволення (додаток 5).

Але, статтею 46 Закону України від 07 липня 2010 року № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів» («Голос України», № 142 від 03 серпня 2010р.) визначено, що Пленум Верховного Суду України (додаток 6):

- 1) обирає на посади та звільняє з посад Голову Верховного Суду України, заступників Голови Верховного Суду України у порядку, встановленому цим Законом;
- 2) обирає з числа суддів Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України та увільняє від виконання обов'язків секретаря Пленуму Верховного Суду України та секретарів судових палат;
- 3) заслуховує інформацію Голови Верховного Суду України про його діяльність;
- 4) надає висновки щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних із функціонуванням судової системи України;
- 5) приймає рішення про звернення до Конституційного Суду України з питань конституційності законів та інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України;
- 6) надає висновок про наявність чи відсутність у діяннях, в яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; вносить за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;
- 7) затверджує Регламент Пленуму Верховного Суду України;
- 8) затверджує Положення про Науково-консультативну раду при Верховному Суді України та її склад;
- 9) затверджує склад редакційної колегії офіційного друкованого органу Верховного Суду України;
- 10) розглядає та вирішує інші питання, віднесені законом до його повноважень.

Отже, Пленуми Верховного Суду України не наділені правом встановлювати законодавчі акти. А так, постанови Пленумів Верховного Суду України не є судовими рішеннями по конкретних справах, які приймалися у процесуальному порядку, які містять висновок щодо застосування відповідної норми права, що є обов'язковою для всіх суб'єктів владних повноважень, які, в свою чергу, застосовують у своїй діяльності цю норму права, а є узагальненнями практики вирішення судами тих чи інших категорій справ, та мають лише роз'яснювальний характер, який не є обов'язковим для всіх судів загальної юрисдикції.

Отже, саме з метою забезпечення реалізації та захисту конституційних прав, свобод та інтересів людини і громадянина у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів судової гілки влади, їхніх посадових і службових осіб при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства при розгляді ними цивільних, господарських, кримінальних, адміністративних справ та справ про адміністративні правопорушення та, взагалі, визначення вірного застосування зазначених норм, враховуючи актуальність цього звернення в світі законодавчої неврегульованості, необхідно надати офіційне тлумачення положень частини першої статті 2, пунктів 1, 7 і 9 статті 3, статті 17, частини третьої статті 50 Кодексу адміністративного судочинства України щодо можливості суддів судів загальної юрисдикції бути відповідачами у справах про оскарження їх рішень, дій чи бездіяльності, вчинених у зв'язку з розглядом судових справ.

В дійсний час, мною, Карчевським І.Р., подана до Вищого адміністративного суду України касаційна скарга від 20 квітня 2016 року щодо оскарження судових рішень 1-ї та апеляційної інстанцій по адміністративній справі _____ а тому існує нагальна потреба для мене в отриманні тлумачення Конституційним Судом України вказаних законодавчих норм, так як це може допомогти в уникненні порушення моїх конституційних прав людини і громадянина.

Додатки:

1. Витяг з Єдиного реєстру судових рішень ухвали Вищого адміністративного суду України від 28 січня 2009 року у справі к-10458/07.
2. Витяг з Єдиного реєстру судових рішень ухвали Вищого адміністративного суду України від 13 березня 2008 року у справі к-38299/06.
3. Електронна версія постанови Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 року №6 «Про деякі питання, що виникають у судовій практиці при прийнятті до провадження адміністративних судів та розгляді ними адміністративних позовів до судів і суддів».
4. Копія ухвали _____ окружного адміністративного суду про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі _____.
5. Копія ухвали _____ апеляційного адміністративного суду по справі: _____ про залишення апеляційної скарги Карчевського Ігоря Ростиславовича без задоволення.
6. Витяг статті 46 з електронної версії Закону України від 07 липня 2010 року № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів».

Конституційне звернення подається у 3-х прим.

10 травня 2016 року

І. Р. Карчевський